

Dosarul nr. 2r-568/22
2-20048295-01-2r-25112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – V. Gîrleanu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, M. Anton, O. Cojocar

DECIZIE

25 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Varincom”, reprezentată de avocatul Constantin Gheorghîța,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de banca comercială „Moldova-Agroindbank” societate pe acțiuni împotriva Nataliei Chirică și Roman Gheorghîța cu privire la stabilirea cotelor-părți ideale din bunul imobil și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea societății cu răspundere limitată „Varincom” cu privire la înlocuirea băncii comerciale „Moldova-Agroindbank” societate pe acțiuni cu succesorul în drepturi societatea cu răspundere limitată „Varincom”,

constată:

La 08 mai 2020, banca comercială „Moldova-Agroindbank” societate pe acțiuni (în continuare BC „Moldova-Agroindbank” SA) a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva Nataliei Chirică și Roman Gheorghîța, prin care a solicitat determinarea cotelor-părți din apartamentul nr. XXX situat pe str. XXX, mun. Chișinău, nr. cadastral XXX, care aparțin cu drept de proprietate comună în devălmășie Nataliei Chirică și lui Roman Gheorghîța, atribuindu-le câte ½ fiecăruia, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis acțiunea depusă de BC „Moldova-Agroindbank” SA.

S-a determinat Nataliei Chirică și lui Roman Gheorghîța câte ½ cotă-parte ideală din apartamentul nr. XXX din str. XXX, mun. Chișinău, cu nr. cadastral XXX, care este bun imobil proprietate comună în devălmășie.

S-a încasat în mod solidar de la Natalia Chirică și Roman Gheorghîța în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în cuantum de 100 de lei.

S-a încasat de la Gheorghîța Roman în beneficiul BC „Moldova-

Agroindbank” SA cheltuielile pentru citarea publică în mărime de 372 de lei.

În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată (f.d. 38, 42-46).

Manifestându-și dezacordul cu hotărârea din 26 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la 24 noiembrie 2020, Natalia Chirică, reprezentată de avocatul Petru Răileanu a declarat apel împotriva acesteia, solicitând casarea hotărârii contestate, cu adoptarea unei soluții prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată (f.d. 41 recto-verso).

La 13 mai 2022, societatea cu răspundere limitată „Varincom” (în continuare SRL „Varincom”), reprezentată de avocații Constantin Gheorghîța și Valeriu Voleanschi, a depus cerere privind înlocuirea BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesorul său în drepturi SRL „Varincom”, în cadrul litigiului intentat la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Moldova-Agroindbank” SA împotriva Nataliei Chirică și Roman Gheorghîța cu privire la stabilirea cotelor-părți ideale din bunul imobil și compensarea cheltuielilor de judecată, în temeiul art. 70 din Codul de procedură civilă (f.d. 83-88).

În motivarea cererii au invocat că, la 30 septembrie 2021, între BC „Moldova-Agroindbank” SA, în calitate de cedent și SRL „Varincom”, în calitate de cesionar, a fost semnat contractul de cesiune de creanță, prin care BC „Moldova-Agroindbank” SA a cesionat toate creanțele pe care le deține față de SRL „Glorinal”, în temeiul contractelor de credit, contractelor de ipotecă cu acordurile adiționale la acestea, contractului de restructurare a datoriei creditoare și a contractului de credit C11199 din 07 iulie 2011, care la 22 septembrie 2021, conform evidenței contabile a băncii, constituia suma de 47 166 545,73 de lei.

Prin încheierea din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea SRL „Varincom” privind înlocuirea BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesorul său în drepturi SRL „Varincom” în cadrul prezentului proces (f.d. 110, 111-115).

Prin decizia din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Natalia Chirica și s-a menținut hotărârea din 26 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 116, 117-122).

La 02 noiembrie 2022, SRL „Varincom”, reprezentată de avocatul Constantin Gheorghîța, a depus la Curtea de Apel Chișinău prin intermediul poștei electronice recurs nemotivat împotriva încheierii din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate, soluționând prin decizie problema înlocuirii părții BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesorul său în drepturi SRL „Varincom” (f.d. 125, 126-127 recto-verso).

La 30 noiembrie 2022, SRL „Varincom”, reprezentată de avocatul Constantin Gheorghîța, a depus la Curtea Supremă de Justiție recurs motivat împotriva încheierii din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate, soluționând prin decizie problema înlocuirii părții BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesorul său în drepturi SRL „Varincom” (f.d. 134-147).

În motivarea recursului a reiterat temeiurile de fapt și de drept ale acțiunii, suplimentar a invocat că prin contractul de cesiune a creanței din 30 septembrie 2021 a preluat de la BC „Moldova-Agroindbank” SA *inter alia* toate creanțele pe care le deține banca față de Natalia Chirică.

Conform pct. 1.3 din contractul de cesiune a creanței din 30 septembrie 2021, SRL „Varincom”, în calitate de cesionar a preluat și toate drepturile cedentului BC „Moldova-Agroindbank” SA pe care acesta le are la data semnării contractului

conform prevederilor legislației în vigoare, în coraport cu creanța cedată, bunurile ipotecate/gajate și drepturile ce rezultă din statutul cesionarului dobândit în temeiul contractului, chiar dacă aceste drepturi nu sunt menționate în mod expres în prezentul contract.

Recurenta a considerat că, în legătură cu ieșirea BC „Moldova-Agroindbank” SA din raportul juridic litigios, prin semnarea pe 30 septembrie 2021 a contractului de cesiune a creanței cu SRL „Varincom”, se atestă incidența prevederilor art. 70 alin. (1) din Codul de procedură civilă în prezenta speță, fapt ce impune necesitatea înlocuirii BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesorul său în drepturi SRL „Varincom”.

În opinia recurente, instanța de apel a omis să se expună care anume lege prescrie obligația că semnarea contractului de cesiune a creanței (nu cesiune a unui contract de credit) urma să fie sub controlul Băncii Naționale a Moldovei și cum a avut loc presupusa externalizare a activității de importanță materială a BC „Moldova-Agroindbank” SA în lipsa acordului Băncii Naționale a Moldovei.

SRL „Varincom” a menționat că în sensul art. 1773 alin. (5) din Codul civil, care reglementează instituția cesionării contractului de credit, prezentul articol nu se aplică contractelor care au ca obiect doar cesiunea de creanță sau doar preluarea datoriei, în cazul acestora fiind aplicabile dispozițiile art. 823-848.

La rândul său, art. 823 alin. (1) din Codul civil stipulează că o creanță transmisibilă și sesizabilă poate fi cesionată de titular (cedent) unui terț (cesionar) în baza unui contract. Din momentul încheierii unui astfel de contract, cedentul este substituit de cesionar în drepturile ce decurg din creanță, dacă din contractul de cesiune nu rezultă un moment ulterior.

Recurenta a considerat că instanța de apel neîntemeiat a refuzat înlocuirea în proces a BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesorul său în drepturi, or, potrivit pct. 1.1. din contractul de cesiune a creanței, BC „Moldova-Agroindbank” SA a cesionat SRL „Varincom”, în temeiul art. 738, 823-839 din Codul civil, toate creanțele pe care le deține în calitate de creditor și creditor urmăritor față de debitorul SRL „Glorinal” aferente contractelor de credit. Clauza dată stipulează cert că este cesionată creanța aferentă contractelor de credit, dar nu însăși contractele de credit.

La 18 noiembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a notificat în mod electronic, prin e-mail, participanților la proces copia recursului declarat de SRL „Varincom” împotriva încheierii din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, explicându-le dreptul de a depune referință asupra acestuia. Însă, până la examinarea recursului, BC „Moldova-Agroindbank” SA, Natalia Chirică și Roman Gheorghiuța nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au depus referințe prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate de către SRL „Varincom” în recurs.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

Conform articolului 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 27 octombrie 2022. Conform extrasului din poșta electronică cu adresa „natalia.cusniriuc@justice.md”, încheierea motivată din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost

expediată în adresa participanților la proces, precum și reprezentantului SRL „Varincom” pentru notificare la 16 noiembrie 2022 (f.d. 123).

Astfel, Colegiul opinează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece la 02 noiembrie 2022 SRL „Varincom” a depus la Curtea de Apel Chișinău prin intermediul poștei electronice recurs nemotivat împotriva încheierii din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 125, 126-127 recto-verso), iar la 30 noiembrie 2022 a prezentat Curții Supreme de Justiție motivarea recursului (f.d. 134-147).

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, prin prisma argumentelor invocate de recurentă și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l admite, cu casarea integrală a încheierii din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei spre rejudecarea chestiunii cu privire la succesiunea în drepturile procedurale.

În conformitate cu articolul 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Cercetând starea fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, Colegiul constată că, la 08 mai 2020, BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva Nataliei Chirică și Roman Gheorghita cu privire la stabilirea cotelor-părți ideale din bunul imobil și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de BC „Moldova-Agroindbank” SA s-a admis parțial (f.d. 38, 42-46).

Manifestându-și dezacordul cu hotărârea din 26 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la 24 noiembrie 2020, Natalia Chirică, reprezentată de avocatul Petru Răileanu, a declarat apel împotriva acesteia, solicitând casarea hotărârii contestate, cu adoptarea unei soluții prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată (f.d. 41 recto-verso).

La 13 mai 2022, SRL „Varincom”, reprezentată de avocații Constantin Gheorghita și Valeriu Voleanschi, a depus cerere privind înlocuirea BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesul său în drepturi SRL „Varincom”, în cadrul litigiului intentat la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Moldova-Agroindbank” SA împotriva Nataliei Chirică și Roman Gheorghita cu privire la stabilirea cotelor-părți ideale din bunul imobil și compensarea cheltuielilor de judecată, în temeiul art. 70 din Codul de procedură civilă (f.d. 83-88).

Prin încheierea din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea SRL „Varincom” privind înlocuirea BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesul său în drepturi SRL „Varincom” în cadrul prezentului proces (f.d. 110, 111-115).

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că aceasta contravine normelor de drept

procedural.

În condițiile speței, este relevant că drept temei de fapt pentru înaintarea cererii de înlocuire a BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesorul său în drepturi SRL „Varincom” a servit contractul de cesiune de creanță din 30 septembrie 2021, prin care BC „Moldova-Agroindbank” SA, în calitate de cedent, a cesionat, iar SRL „Varincom”, în calitate de cesionar, a acceptat toate creanțele deținute de BC „Moldova-Agroindbank” SA față de debitorul său SRL „Glorinal”, în temeiul contractelor de credit, contractelor de ipotecă cu acordurile adiționale la acestea, contractului de restructurare a datoriei creditoare și a contractului de credit C11199 din 07 iulie 2011, care conform evidenței contabile a băncii, la situația din 22 septembrie 2021, constituia suma de 47 166 545,73 de lei.

La aspectul dat Colegiul învederează în conformitate cu art. 70 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul ieșirii uneia dintre părți din raportul juridic litigios sau din raportul stabilit prin hotărâre judecătorească (deces, reorganizare, cesiune de creanță, transfer de datorie și alte cazuri de subrogare), instanța permite înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi. Succesiunea în drepturi este posibilă în orice fază a procesului.

Actele săvârșite până la intrarea în proces a succesurului sunt obligatorii lui în măsura în care ar fi fost obligatorii persoanei pe care succesorul în drepturi a subrogat-o.

Analizând memoriul încheierii supuse controlului judecătoresc, Colegiul atestă că instanța de apel și-a fundamentat soluția în baza prevederilor art. 26 alin. (1), (1¹) și (3), art. 27 alin. (1), (2) și (3), art. 28¹ alin. (1), (2) și (10), precum și art. 32 alin. (1) și alin. (6), însă nu a indicat actul normativ care cuprinde normele aplicate de către instanța de apel.

Colegiul atestă că normele art. 26 alin. (1), (1¹) și (3), art. 27 alin. (1), (2) și (3), art. 28¹ alin. (1), (2) și (10), art. 32 alin. (1) și alin. (6) cuprinse în încheierea din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău sunt similare celor din Legea instituțiilor financiare nr. 550 din 21 iulie 1995 în redacția în vigoare până la 01 ianuarie 2018.

Însă, Colegiul observă că art. 26 alin. (1), (1¹) și (3), art. 27 alin. (1), (2) și (3), art. 28¹ alin. (1), (2) și (10), art. 32 alin. (1) și alin. (6) au fost abrogate prin Legea privind activitatea băncilor nr. 202 din 06 octombrie 2017, în vigoare din 29 decembrie 2017.

În asemenea circumstanțe, Colegiul nu poate supune unui control judecătoresc veritabil legalitatea și temeinicia soluției Curții de Apel Chișinău pe marginea chestiunii privind înlocuirea reclamantei BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesorul său în drepturi SRL „Varincom”. Or, din conținutul încheierii din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău nu poate fi stabilit cert motivele care au determinat concluziile instanței și legea guvernantă, deși art. 270 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă stipulează expres că în încheierea judecătorească se indică motivele care au determinat concluziile instanței și legea guvernantă.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău este nemotivată și nu corespunde condițiilor de conținut, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral încheierea recurată și a restitui cauza spre rejudecarea chestiunii cu privire la succesiunea în drepturile procedurale.

În conformitate cu art. 269-270 și art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă,

decide:

Se admite recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Varincom”, reprezentată de avocatul Constantin Gheorghîța.

Se casează integral încheierea din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de banca comercială „Moldova-Agroindbank” societate pe acțiuni împotriva Nataliei Chirică și Roman Gheorghîța cu privire la stabilirea cotelor-părți ideale din bunul imobil și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău spre rejudecarea cererii societății cu răspundere limitată „Varincom” cu privire la înlocuirea băncii comerciale „Moldova-Agroindbank” societate pe acțiuni cu succesorul său în drepturi societatea cu răspundere limitată „Varincom”.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas